

MAHREMİYET EĞİTİMİ

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ŞUBAT 2023

MAHREMİYET EĞİTİMİ NEDİR?

Mahremiyet eğitimi kavramı bazen cinsel eğitim kavramıyla karışmaktadır. Cinsel eğitim; cinsel roller, kişiler arası ilişkiler, sevgi, vücut algısı konularının hepsini birden kapsayan bir eğitim olarak tanımlanabilir ancak mahremiyet eğitimi cinsel bilgilerin yanında daha çok kendisinin ve diğer insanların özelinin/özel alanının farkına varması, sosyal hayatın içinde kendi özel alanını koruması, diğer insanların özeline saygı duyması, kendisi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar koyması gibi bilgileri içerir.

Aynı zamanda mahremiyet eğitimi duyguların yönetimi eğitimidir. Kişinin kendisine zorla bir şey yaptırmak isteyenlere karşı duygularını kullanarak hayır diyebilme becerisi olarak da tanımlanabilir.

Tanımların da işaret ettiği gibi mahremiyet, bireye ait olması ve özel olması gereken bir alanı ifade etmektedir.

eyupsultanram

eyupsultanram

eyupsultanram

MAHREMİYET EĞİTİMİ

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ŞUBAT 2023

PEKİ NE ZAMAN BAŞLAMALI?

3 yaş mahremiyet eğitiminin uygulamalı ve sözel şekilde açıkça verildiği dönem olsa da mahremiyet bilinci çok daha erken dönemde gelişmektedir. Bu yüzden bebeklikten itibaren dikkat edilmesi gereken hususlar vardır. Örneğin çocuğun altı değişirken bakım veren kişi tek başına ilgilenmeli, belirli kişiler tarafından yapılmalı, özel korunaklı bir alanda gerçekleştirilmelidir. Aynı zamanda bebeğin özel bölgeleri sevme aracı haline getirilmemelidir. Bu noktada çocuğun sınırları ve özel alan konusu devreye girmektedir. Okul öncesi eğitime başlayan veya tuvalet eğitimi alan çocuklarda 3 yaş itibariyle mahremiyet bilincinin kazanılması çok daha önemli hale gelir. 4-5 yaşlarında çocuğun aileye yönelteceği cinsellik temelli soruların sıklığı ve sayısı artacaktır.

Temelini anne-babanın attığı iyi bir eğitimle yetişen bir çocuk, sosyal hayata uyumlu davranışlar sergileyecektir. Eğitimin önemli bir parçası olan mahremiyet eğitimi; sağlıklı kişilik gelişimine zemin hazırlar ayrıca ihmal ve istismardan çocuğun korunmasını sağlayan önemli bir faktördür.

ÇOCUĞUN SINIRLARI

Çocuklara bu eğitim verilirken anne baba olarak ebeveynlerin öncelikle mahremiyet kavramlarını, fiziksel, duygusal ve zihinsel sınırlarını iyi bilmesi ve bağ kurulan ev ortamında bunu sergileyerek çocuğa örnek olması gerekir

MAHREMİYET EĞİTİMİ

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ŞUBAT 2023

Fiziksel Sınırlar

- Kişisel sınırlar çocuklarda 25- 45 cm 'lik bir alana denk gelmekte ve insanın gelişim evrelerinde ilk çocukluk döneminden itibaren oluşmaktadır. 0-3 yaş arasında bilmeseler de ileriki yaşlarda özel alan ve sınırlarını öğrenebilirler, bu türlü ihlallerde rahatsızlık duymaya başlarlar. Zorla öpmek isteyen, sarılmak isteyen ve kendine çekmeye çalışan insanlara karşı da kendi tepkilerini ortaya koyarlar.
- Bebeklik döneminde bezini değiştirirken olabildiğince hızlı ve oyun haline getirilmeden, fazla baskı uygulanmadan ve şakalaşmadan tamamlanmalıdır,değiştirirken bile bir başka odaya götürmek onların mahremiyetine saygıyı gösterir.
- Özellikle 4-5 yaşından sonra banyo yaparken anne-baba ya da kardeşlerle birlikte değil, sadece çocuğu banyo yaptırmak ve banyo sırasında iç çamaşırı ile yıkamak, çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır.

- Çocuğun odasına girerken izin almak, Eşyasını izinsiz başkasına vermemek, çocuğu izinsiz öpmek, sarılmak çocuğun fiziksel sınırlarının ihlal edildiği durumlardır. Mahremiyet hislerini ve sınırları çocuk ebeveynin saygı göstermesiyle birlikte kazanır. Aynı zamanda çocuk da tuvalet, banyo, yatak odalarına girerken izin almalıdır.
- Mesela, çocuklara bir örtüyle oyun alanı oluşturulabilir ve çocuğun evin birçok yerinde kendi örtüsü(alanı) içerisinde dilediğini yapması sağlanabilir. Yine buna yönelik belli bir süre içerisinde kollar açık olarak birbirine değmeden hareket edebilme oyunu oynanabilir, ayrıca çocuğun kıyafetini ortalıkta değil kendi odasında değiştirmesi sağlanabilir
- Evde herkesin odasına (özel alanına) kapı tıklanarak girilmesi öğretilir. Bu tür uygulamalar ve oyunlarla, çocuklarda var olan mahremiyet duygusu uygun bir şekilde desteklenmiş olacaktır.

MAHREMİYET EĞİTİMİ

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ŞUBAT 2023

Duygusal Sınırlar

- Duygusal sınırlar çocuğun duygularına saygı gösterilmesiyle oluşur. Çocuk ağladığında, utandığında, öfkeli olduğunda, mutsuz olduğunda ya da sevindiğinde bu duygularını yok saymaması, sorgulamaması, yönlendirmemesi ile oluşabilir.
- Ebeveyn çocuğun duygularını bastırmadan sağlıklı yollarla ifade etmesini sağlamalıdır.
- Sert müdahaleler göstermeden, verdiği tepkinin sebeplerini ve temel duygusunu anlamaya çalışmak; bu temel duyguya ya da soruna yönelik yapıcı uygulamalarda bulunmak çocukların duygularına saygı duymanın bir ifadesidir.
- Çocuklar belli bir tepki verdiği zaman neden yaptığı şiddetle ifade edilerek suçluluk duygusu oluşturmak yerine, ne hissettiği çocuğa yansıtılarak çözüm bulma yoluna gidilebilir.
- Cezalandırılmamalı, duyguları sağlıklı bir tepkiye dönüştürülmelidir.

Zihinsel Sınırlar

Zihinsel sınırlar aslında çocuğun düşündüğünü söyleyebilmesini anlatır. Bu sınırları oluştururken karşı tarafı dinler ve önemser. Bu sınırların oluşması için ebeveynlerinin onu dinlemesi ve önemsemesi gereklidir. Kendini anlatmasına fırsat verilmeyen ya da kendini anlattığında şiddet ya da negatif tepkilerle karşılaşması çocuğun haksızlığa uğradığında ya da yabancı biri tarafından rahatsız edildiğinde tepki gösterememesine neden olur.

MAHREMİYET EĞİTİMİ

EYÜPSULTAN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ ŞUBAT 2023

- Çocuklar herhangi bir konuda tepkilerini ortaya koyarken ebeveynlerin tutumu çok önemlidir. Ebeveynler çocukların kendini keşfetmeleri için olanaklar sağlamalıdır.
- Çocuk duygularını ifade edemediğinde yalnız ve desteksiz hisseder. Bu yüzden duygularını doğru bir biçimde ifade etmesi öğretilmelidir.
- Ebeveynlerin çocukları ile ilişkilerinde görünmez bariyerler olmamalı, güven ilişkisi kurulmalıdır.

Son olarak günümüzde internette, özellikle, sosyal ağ sitelerinin iletişim sürecinde sınırlarımızın kolaylıkla ihlal edilebileceği ve bu durumun bireyin mahremiyet sınırını aşip onu baskı altına alabilmektedir. Mahremiyet eğitimi çerçevesinde bireyin her anlamda korunup desteklenmesi gerektiği ifade edilebilir. Özellikle çocukların dijital platformlardan yararlanma ve onları kullanımı konusunda, ebeveynlerin planlı etkinlikler gerçekleştirmesini, güvenli internet ve sosyal medya kullanımı konusunda dikkatli olmaları gerektiği söylenebilir.

eyupsultanram

eyupsultanram

eyupsultanram